

การรับบริจาคสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

นางสาวจันทนา หล่อวิทยา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๙

ISBN 974-633-961-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17374625

PUBLICATIONS ACQUIREMENT THROUGH DONATION
IN STATE UNIVERSITY LIBRARIES

Miss Chantana Lorvidhaya

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

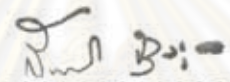
1996

ISBN 974-633-961-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

การรับบริจาคสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ
นางสาวจินทนา หล่อวิทยา
บรรณารักษศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ พัฒนากิจจำรูญ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ งามสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ พลายเวช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พัฒนากิจจำรูญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่น่าชกิก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรณพิมล กุลบุญ)

งานพิมพ์ : การรับบริจาคสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ
 (Publications acquirement through donation in state university
 libraries) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พัฒนกิจจำวัญ, ๑๓๖ หน้า.
 ISBN 974-633-961-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ
 ในด้านบริหาร ขั้นตอนการดำเนินงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ แหล่งบริจาค สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาค และปัญหาและ
 ข้อเสนอแนะในการรับบริจาค เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการ
 ดำเนินงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์

ผลการวิจัยพบว่า งานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นงานหนึ่งในฝ่าย
 จัดหา/พัฒนาทรัพยากรห้องสมุดและรวมกับงานแลกเปลี่ยน มีบรรณารักษ์ปฏิบัติงานเต็มเวลา และเจ้าหน้าที่
 ปฏิบัติงานบางเวลา ห้องสมุดส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดทำนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร
 และไม่มีคู่มือในการปฏิบัติงาน ในการขอรับบริจาคสิ่งพิมพ์ห้องสมุดรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์จากสื่อประเภท
 ต่าง ๆ และคัดเลือกสิ่งพิมพ์บริจาคโดยพิจารณาเนื้อหา และสาขาวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียน
 การสอน และห้องสมุดส่วนใหญ่ยังทะเล่เป็นสิ่งพิมพ์ที่รับบริจาคพร้อมกับสิ่งพิมพ์ที่จัดซื้อและแลกเปลี่ยน นอกจากนี้
 ห้องสมุดจำนวนมากไม่ได้รวบรวมรายชื่อแหล่งบริจาค

ในด้านสิ่งพิมพ์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้รับบริจาคสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่เป็นประเภทหนังสือ สาขา
 วิชาที่ได้รับมากที่สุดคือวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือเทคโนโลยี และเป็นสิ่งพิมพ์ภาษาไทยมากกว่าภาษา
 ต่างประเทศ ส่วนแหล่งที่บริจาคสิ่งพิมพ์ให้มากที่สุด คือหน่วยงานราชการ และห้องสมุดประสบปัญหาในการ
 รับบริจาคสิ่งพิมพ์ในระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บรรณารักษศาสตร์
 สาขาวิชา.....บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
 ปีการศึกษา.....๒๕๓๔

ลายมือชื่อนิติกร.....Pras Boon
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....N. S. Thirakul
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C510268 : MAJOR LIBRARY SCIENCE
KEY WORD: PUBLICATIONS/ ACQUIREMENT/ DONATION/ UNIVERSITY LIBRARIES

CHANTANA LOKVIDHAYA : PUBLICATIONS ACQUIREMENT THROUGH DONATION IN
STATE UNIVERSITY LIBRARIES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
PRAYONGSRI PATTANAKIT'CHAMROON, 136 pp. ISBN 974-633-961-3

The objective of this research was to survey the publications acquirement through donation in state university libraries in various aspects : administration, step and practice procedures in publications acquirement through donation, publications received from donation and the problem of the publication acquirement through donation.

The results were summarized as follows : most libraries combined the gift operations with the publication exchange in acquisition section which operated by full-time professional librarian and half-time clerk, and had not written gift policis and a working manual. In Step and practice procedures : most libraries collected the list of gift publications from various medias and selected the publications conerning with the curriculum.

Most of publications received are books in science and technology and there are publications of Thai language more than foreign language. Government ageneies gave the publications to the libraries mone than other agencies. And libraries encouted all kinds of problems in middle level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บรรณารักษศาสตร์.....
สาขาวิชา..... บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....
ปีการศึกษา..... ๒๕๓๘.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *Chan Lokvidhaya*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Prayong Sri Pattanakitchamroon*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์กล่อมจิตต์ พลายเวช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ ไม่นายกิจ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณพิมล กุลบุญ ที่ให้ความช่วยเหลือคำแนะนำ และกรุณา เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกแห่งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการ วิจัยทั้งในเรื่องการสำรวจสิ่งพิมพ์และการตอบแบบสัมภาษณ์ด้วยเป็นอย่างดี และขอขอบคุณพี่น้อง เพื่อนร่วมงานและเพื่อน ๆ ทุกท่านที่มีส่วนในการให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องเสมอมา

ท้ายสุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และขอขอบคุณที่ให้ กำลังใจและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย

ความกรุณาที่ผู้วิจัยได้รับนี้จะอยู่ในความทรงจำตลอดไป

จันทนา หล่อวิทยา

เมษายน 2539

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมุติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 ปรัชญาวิธีนวัตกรรมการ	
ความสำคัญของการรับบริจาคสิ่งพิมพ์.....	8
การรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด.....	8
วิธีการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด.....	12
ขั้นตอนการดำเนินงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์.....	13
แหล่งบริจาคสิ่งพิมพ์.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
การกำหนดประชากร.....	27
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ.....	33
ตอนที่ 2 การบริหารงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์.....	40

ตอนที่ 3	ขั้นตอนการดำเนินงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์.....	50
ตอนที่ 4	แหล่งบริจาค.....	64
ตอนที่ 5	สิ่งพิมพ์ที่ได้รับจากการบริจาค.....	68
ตอนที่ 6	ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	76
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	82
	ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	89
	รายการอ้างอิง.....	90
	ภาคผนวก	
	ก. แบบสัมภาษณ์เรื่องการบริหารบริจาคสิ่งพิมพ์	
	ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ	95
	ข. แบบสำรวจสิ่งพิมพ์.....	107
	ค. รายชื่อแหล่งบริจาค.....	110
	ประวัติผู้เขียน.....	136

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สถานภาพของผู้ตอบ..... 35
2	ระยะเวลาปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์..... 37
3	งานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์..... 39
4	หน่วยงานที่รับผิดชอบการรับบริจาคสิ่งพิมพ์..... 41
5	คู่มือปฏิบัติงาน..... 43
6	จำนวนบุคลากรและเวลาปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับผิดชอบงานรับ รับบริจาคสิ่งพิมพ์..... 45
7	นโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์เป็นลายลักษณ์อักษร..... 47
8	รายละเอียดในนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์..... 49
9	การรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่จะขอรับบริจาค..... 51
10	การติดต่อแหล่งบริจาคและการรับสิ่งพิมพ์ที่ขอบริจาค..... 53
11	การติดต่อจากแหล่งบริจาคและการตอบรับการแจ้งของแหล่งบริจาค 55
12	การคัดเลือกสิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาค..... 57
13	การลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ที่ขอรับและได้รับบริจาค..... 59
14	การประทับตราผู้บริจาค..... 61
15	การตอบขอบคุณแหล่งบริจาค..... 63
16	การรวบรวมรายชื่อแหล่งบริจาค..... 65
17	การจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ควบคู่กับแหล่งบริจาค..... 67
18	จำนวนสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทและภาษาของสิ่งพิมพ์..... 69
19	สาขาวิชาของสิ่งพิมพ์ที่รับบริจาค..... 71
20	ปีที่พิมพ์ของสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดรับบริจาค..... 73
21	สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคจำแนกตามแหล่งบริจาค..... 75
22	ปัญหาในการรับบริจาคสิ่งพิมพ์..... 77